

Nejasná budoucnost norimberských tramvají Stadler Variobahn

18.05 2025 18:45, Libor Hinčica, Tramvaje

Provozovatel městské dopravy v Norimberku, společnost VAG (*Verkehrs-Aktiengesellschaft Nürnberg*), odstavil v dubnu 2025 z provozu všechny své tramvaje Stadler Variobahn, které si pořídil v letech 2007 až 2009. Přestože se v některých médiích objevily informace, že jde o odstavení definitivní, vůz ev. č. 1202, který zůstával jako poslední provozní, se ještě podrobil opravě, po níž by se měl do ulic opět vrátit. Oficiálně je všech osm vozů Stadler Variobahn vedeno jako provozní rezerva.

Norimberk v roce 2005 poptával nové tramvaje coby náhradu tramvají typu N8S-Nf, které pro město vyrobili společně producenti Düwag, MAN a Siemens v roce 1975 (původně jako dvoučlánekový typ N6, k doplnění středního nízkopodlažních článku a změně typového označení došlo až po roce 1992). Těchto tramvají bylo nejprve 12, později se snížil jejich počet na deset, nicméně Norimberk objednal u Stadleru jenom šest vozů. V dubnu 2006 sice došlo k navýšení na 8 tramvají, ani tak ale nešlo o náhradu v poměru 1:1 (ostatně vozy N8S-Nf nakonec dosloužily až v roce 2011, tedy v době, kdy Stadler už všechny tramvaje dodal, přičemž opce na další tři kusy zůstala nevyužita).

Výběrového řízení na dodávku nových tramvají se kromě Stadleru účastnili také producenti Siemens a Bombardier. Stadler svého času nabídl vozidla za cenu přibližně 24 mil. €, což mělo být výrazně méně, než požadovala konkurence, přičemž se věřilo, že ani případné nákladnější opravy během životnosti vozidel velký cenový rozdíl nevyrovnají.

První Variobahn se objevil v Norimberku již v říjnu 2005, jen pár týdnů po uzavření výběrového řízení. Šlo o jeden z duisburských vozů, který v Norimberku absolvoval po dobu jednoho měsíce zkušební jízdy. Vozidla přímo pro Norimberk byla vyráběna v berlínském závodě Pankow, který Stadler společně s výrobní dokumentací na Variobahn převzal od Bombardieru, který se musel

v souladu s nařízením Evropské komise vzdát vybraných aktiv ve prospěch konkurentů, aby neměl na trhu příliš dominantní postavení. Nové tramvaje byly široké 2 300 mm, dlouhé 33 940 mm a 3 350 mm vysoké. Koncipovány byly jako jednosměrné a pětičlankové, s usazením na trojici hnacích pevných podvozků (o celkovém výkonu 360 kW), které využívají vodou chlazené motory umístěné v nábojích kol.

První z osmi vozů, jež obdržely ev. č. 1201–1208, byl dodán dne 26. 10. 2007, dne 29. 11. 2007 se poté konala slavnostní prezentace, při níž se o nových tramvajích mluvilo pochopitelně pouze v superlativech. První problémy se objevily ještě ve zkušebním provozu, kdy došlo k závadě na brzdovém systému, která byla na dalších vozech (nesoucích označení GTV6) odstraněna ještě ve výrobním závodě. Tím došlo k menšímu zpoždění v plánu dodávek i v zařazení tramvají do provozu, které si tak odbyly premiéru s pasažéry až 26. 11. 2008. V té době šlo ale ještě o zkušební provoz s cestujícími, který si následně neúměrně natahoval. Problémy při schválení vozidel vedly dokonce k tomu, že byla celá flotila od 19. 7. 2010 až do 12. 12. 2010 (vypůjčíme-li si leteckou terminologii) uzemněna. Teprve poté došlo ke schválení provozu na lince č. 8, a následně i na všech dalších linkách.

Poměrně složité technické řešení pohonu společně s koncepcí „multigelenk“ (s neotočnými podvozky) se ukázaly být pro potřeby Norimberku nevhodné. Potřeba časté reprofilace kol a jejich výměny vystřelila do výšin údržbové náklady. Oblibu si Variobahny nezískaly ani u řidičů. Už v únoru 2023 byl po technické závadě odstaven z provozu vůz ev. č. 1207, do jehož opravy nebylo následně investováno. Na jaře 2024 následoval vůz ev. č. 1201 a po něm postupně další vozy, až zůstal v dubnu 2025 v provozu už jen jediný ev. č. 1202. I ten byl ale stažen kvůli potřebě opravy. Na rozdíl od ostatních Variobahnů však byla na tomto oprava ještě uskutečněna.

Ze zbylých sedmi vozů jsou tři již trvale odstaveny v jednom z nepoužívaných tramvajových tunelů, čtyři jsou deponovány ve vozovně. Vzhledem k tomu, že v současné době má VAG k dispozici už 26 tramvají Siemens Avenio a dalších 14 má ještě dojít, zvládne se Norimberk momentálně bez služeb Variobahnů bez problému obejít. Jejich formální vyřazení se ovšem plánuje až po dokončení dodávek nových vozů, tj. v roce 2028.

Url: [Nejasná budoucnost norimberských tramvají Stadler Variobahn](#)